

12 februarie – 18 februarie

Isus, Mijlocitorul noului legământ

Textul de memorat: „Dar, acum, Hristos a căpătat o slujbă cu atât mai înaltă, cu cât legământul al cărui mijlocitor este El, e mai bun, căci este așezat pe făgăduințe mai bune.” (Evrei 8:6)

Prin faptul că a trăit o viață desăvârșită și apoi a murit în locul nostru, Isus a fost Mijlocitorul unui legământ nou, mai bun, între noi și Dumnezeu. Prin moartea Sa, El a anulat pedeapsa cu moartea pe care încălcările noastre o impuneau și a făcut posibilă realitatea unui nou legământ.

Adevărul acesta este lămurit în Evrei 10:5-10, unde se spune despre Isus că a dat dovadă de ascultarea desăvârșită pe care legământul o cerea. Pasajul face referire la Psalmul 40, care vorbește despre dorința lui Mesia de a oferi o ascultare totală: „Iată-mă că vin! În sulul cărții este scris despre mine. Vreau să fac voia Ta, Dumnezeule! Și Legea Ta este în fundul inimii mele” (vers. 7, 8). „În contextul original, expresia «să fac voia Ta» descria ascultarea de voia lui Dumnezeu. Autorul Epistolei către evrei folosește expresia aceasta pentru a arăta că sacrificiul lui Hristos a împlinit voia lui Dumnezeu, făcând o ispășire care a fost acceptată, dar pe care jertfa animalelor nu o putea face.” - *The SDA Bible Commentary*, vol. 7, p. 460.

Pentru Pavel, psalmul acesta a căpătat o semnificație deosebită odată cu întruparea lui Isus. Mântuitorul a fost întruchiparea ascultării din cadrul noului legământ. El este Modelul nostru. Am fost mântuiți nu doar datorită morții Sale, ci și datorită ascultării Sale desăvârșite.

Duminică, 13 februarie – Nevoia de un nou legământ

1. Citește Evrei 7:11-19. De ce a fost nevoie de un nou legământ?

Potrivit cărții Evrei, faptul că Isus a fost numit preot după rânduiala lui Melhisedec a însemnat că a fost inaugurat un nou legământ. Vechiul legământ fusese încheiat pe baza preoției leviților (Evrei 7:11). Preoții din seminția lui Levi slujeau ca mijlocitori între Dumnezeu și poporul Israel, iar Legea excludea din cadrul preoției pe oricine altcineva. Prin urmare, concluzia autorului este că o schimbare a preoției presupune o schimbare a legii preoției, precum și o schimbare a legământului (Evrei 7:12,18,19).

Problema cu vechiul legământ consta în faptul că el nu putea oferi desăvârșirea (Evrei 7:11). Pavel vorbește despre preoția leviților și despre lucrarea lor (jertfe, sărbători etc.). Jertfele animalelor care erau aduse prin intermediul lor nu puteau oferi nici curățarea adevărată și totală de păcat, nici accesul la Dumnezeu (Evrei 10:1-4; 9:13,14; 10:19-23).

Faptul că a fost necesar un nou legământ nu înseamnă că Dumnezeu a fost nedrept cu poporul Israel atunci când a încheiat cu el vechiul legământ. Slujirea leviților și serviciile de la cort au fost concepute ca să-i protejeze pe israeliți de idolatrie și, de asemenea, să le îndrepte atenția spre lucrarea lui Isus din viitor. În Evrei este subliniat faptul că jertfele au fost „umbra bunurilor viitoare” (Evrei 10:1).

Întrucât arătau spre Isus, jertfele ar fi trebuit să-i ajute pe oameni să-și pună speranța și încrederea în „Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii” (Ioan 1:29; compară cu Isaia 53). Aceeași idee o subliniază și Pavel atunci când spune că „Legea ne-a fost un îndrumător spre Hristos, ca să fim socotiți neprihăniți prin credință” (Galateni 3:24) sau că „Hristos este sfârșitul Legii, pentru ca oricine crede în El să poată căpăta neprihănirea” (Romani 10:4).

Cu alte cuvinte, chiar și Cele Zece Porunci, oricât de bune și de desăvârșite sunt, nu pot asigura mântuirea (Romani 3:20-28; 7:12-14). Ele ne oferă un standard de neprihănire perfect, dar nu ne oferă neprihănirea -

nu mai mult decât ne poate șterge uitatul în oglindă ridurile care vin odată cu vârsta. Dacă vrem o neprihănire desăvârșită, atunci avem nevoie de Isus ca Substitut al nostru.

De ce Legea nu ne poate mântui? În definitiv, dacă ținem toate poruncile, și le ținem bine, chiar și în mod impecabil, de ce nu ne vor mântui totuși?

Luni, 14 februarie – Nou și înnoit

2. Ce ne învață versetele următoare despre natura noului legământ? Compară Evrei 8:10-12 cu Deuteronomul 6:4-6; 30:11-14 și Ieremia 31:31-34.

Făgăduința unui legământ nou din Evrei face trimitere la Ieremia. Potrivit lui Ieremia, promisiunea lui Dumnezeu de a încheia un nou legământ a fost, de fapt, o reînnoire a legământului pe care El îl încheiase prima dată cu poporul Israel prin Moise (Ieremia 31:31-34). Așadar, s-ar putea spune că Ieremia 31 nu vorbește strict despre un legământ „nou”, ci despre o „reînnoire” a legământului inițial pe care Dumnezeu l-a încheiat cu Israel. De fapt, termenul ebraic pentru „nou”, *hadashah*, poate avea atât sensul de „a reînnoi”, cât și pe cel de „nou-nou”. Problema cu vechiul legământ a fost că poporul nu l-a respectat (Evrei 8:8,9). Nu legământul a fost imperfect, ci oamenii. Dacă israeliții L-ar fi văzut în simboluri pe Mesia care avea să vină și dacă și-ar fi pus credința în El, legământul nu ar fi fost niciodată încălcat. Totuși, în viața multor oameni credincioși din istoria poporului Israel s-au împlinit obiectivele legământului și ei au avut Legea în inima lor (Psalmii 37:31; 40:8; 119:11; Isaia 51:7).

Deși legământul nou este o reînnoire a celui vechi, într-un anumit sens el este și nou. Făgăduința din Ieremia despre un „legământ nou” nu prevedea pur și simplu o reînnoire a condițiilor care au existat înainte ca poporul să fie dus în robie, condiții care fuseseră încălcate și reînnoite de multe ori din cauza răzvrătirii poporului. Și aceasta pentru că israeliții nu au fost dispuși să-și respecte partea lor din cadrul legământului (Ieremia 13:23). Așadar, Dumnezeu a promis că va face „un lucru nou” (Ieremia 31:22). Legământul nu avea să fie ca acela pe care îl încheiase cu „părinții lor” (Ieremia 31:32). Din cauza lipsei de credințioșie a poporului, făgăduințele pe care Dumnezeu le dăduse în cadrul legământului cu Moise nu s-au împlinit niciodată. Acum, în virtutea garanției oferite de Fiul (Evrei 7:22), Dumnezeu urma să-și împlinească planurile. Dumnezeu nu și-a schimbat Legea sau standardele, ci L-a trimis pe Fiul Său ca să fie chezașul promisiunilor din cadrul legământului (Evrei 7:22; 6:18-20). Acesta este motivul pentru care acest legământ nu este însoțit de blesteme. El prevede doar binecuvântări pentru că Isus l-a respectat cu desăvârșire, făcându-Se blestem pentru noi (Galateni 3:13).

Citește 2 Timotei 2:13. Ce putem învăța din credințioșia lui Dumnezeu față de poporul Său și față de planurile Sale atunci când ne gândim la planurile și la relațiile noastre cu semenii?

Marti, 15 februarie – Legământul cel nou are un Mijlocitor mai bun

3. Citește Evrei 8:1-6. De ce Isus este un Mijlocitor mai bun al legământului?

Termenul grecesc *mesitēs* („mediator”, „mijlocitor”) derivă din cuvântul *mesos* („mijloc”) și are sensul de „cel care merge sau stă în mijloc”. Acesta este un termen tehnic și se referea la o persoană care îndeplinea una sau mai multe dintre următoarele funcții: (1) un arbitru între două sau mai multe echipe, (2) un negociator sau un broker de afaceri, (3) un martor în sensul legal al cuvântului sau (4) cineva care se punea chezaș pentru altcineva, garantând astfel realizarea unei înțelegeri.

Termenul „mijlocitor” este o traducere cam limitată a lui „*mesitēs*” din cartea Evrei, deoarece se concentrează doar pe primele două sau trei sensuri ale cuvântului grecesc. Totuși, în Evrei este evidențiată cea de-a patra funcție. Isus nu este văzut ca un „mijlocitor”, în sensul că El rezolvă o dispută între Tatăl și ființele umane, ca un pacificator care împacă două părți nemulțumite sau ca un martor care atestă existența unui contract sau respectarea acestuia; ci, după cum epistola lămurește, Isus este „chezașul” (sau „garantul”) noului legământ (Evrei 7:22). În Evrei, termenul „mijlocitor” este echivalent cu „garant”. Isus garantează că făgăduințele din cadrul legământului se vor împlini.

Moartea lui Hristos face posibilă instituirea noului legământ deoarece ea satisface cerințele primului legământ încheiat cu poporul Israel (și chiar cu prima pereche din Eden), care fusese încălcat (Evrei 9:15-22). În sensul acesta, Isus este garantul care a luat asupra Lui toate obligațiile legale ale legământului. Într-un alt sens, înălțarea lui Isus la cer garantează că promisiunile pe care Dumnezeu le-a făcut oamenilor vor fi împlinite (Evrei 6:19,20). Isus Se pune garant pentru legământ fiindcă a arătat că făgăduințele lui Dumnezeu sunt adevărate. Prin faptul că L-a înviat și L-a așezat pe Isus la dreapta Sa, Tatăl ne-a dovedit că ne va învia și pe noi și ne va duce la Sine.

Isus este un Mijlocitor mai mare decât Moise pentru că slujește în sanctuarul ceresc și pentru că S-a dat pe Sine ca o jertfă fără cusur pentru noi (Evrei 8:1-5; 10:5-10). Fața lui Moise a reflectat slava lui Dumnezeu (Exodul 34:29-35), dar Isus *este* slava lui Dumnezeu (Evrei 1:3; Ioan 1:14). Moise a vorbit cu Dumnezeu față în față (Exodul 33:11), dar Isus este Cuvântul personificat sau întrupat al lui Dumnezeu (Evrei 4:12,13; Ioan 1:1-3,14).

Da, Hristos a satisfăcut cerințele legământului care constau în ascultare. În lumina acestui lucru, care este rolul ascultării în viața noastră?

Miercuri, 16 februarie – Legământul cel nou are făgăduințe mai bune

Am putea fi ispitiți să credem că noul legământ are „făgăduințe mai bune” în sensul că are recompense mai mari decât a avut vechiul legământ (o patrie cerească, viața veșnică etc.). Adevărul este că Dumnezeu le-a oferit aceeași răsplată credincioșilor din Vechiul Testament cum ne-a oferit și nouă (citește Evrei 11:10,13-16). În Evrei 8:6, expresia „făgăduințe mai bune” se referă la *diferite* tipuri de făgăduințe.

Legământul dintre Dumnezeu și Israel a fost un schimb formal de promisiuni între cele două părți. Dumnezeu a luat inițiativa și i-a eliberat pe copiii lui Israel din Egipt, promițându-le ca îi va duce în Țara Promisă.

4. Care sunt asemănările și care sunt deosebirile dintre cele două făgăduințe din pasajele următoare? Exodul 24:1-8; Evrei 10:5-10

Legământul dintre Dumnezeu și poporul Israel a fost ratificat prin sânge. Sângele era stropit deasupra altarului și la baza lui, de jur împrejur. Copiii lui Israel au făgăduit că vor face tot ce a spus Domnul.

„Condiția dobândirii vieții veșnice este și în prezent aceeași condiție care a fost întotdeauna - aceeași care a fost în Grădina Edenului, înainte de căderea primilor noștri părinți - ascultarea perfectă de Legea lui Dumnezeu, neprihănirea desăvârșită. Dacă viața veșnică ar fi fost acordată cu oricare altă condiție mai mică decât aceasta, atunci fericirea întregului univers ar fi în pericol. Poarta ar fi deschisă pentru intrarea păcatului, cu tot cortegiul lui de blestem și nenorocire, pentru a rămâne o veșnicie.” - Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 62.

Dumnezeu împlinește cerințele absolute ale noului legământ pentru noi deoarece L-a dat pe Fiul Său să vină și să trăiască o viață desăvârșită, astfel încât făgăduințele legământului să poată fi împlinite în El și să ne fie oferite apoi prin credință. Ascultarea lui Isus este garanția promisiunilor din cadrul legământului (Evrei 7:22). Acest lucru presupune că Dumnezeu Îi dă lui Isus binecuvântările legământului, care ulterior ne sunt date nouă. De fapt, aceia care sunt „în Hristos” se vor bucura de aceste făgăduințe împreună cu El. Pe de altă parte, Dumnezeu ne dă Duhul Sfânt care să ne facă în stare să împlinim Legea Sa.

Hristos a împlinit cerințele legământului și, deci, împlinirea făgăduințelor lui Dumnezeu în dreptul nostru este un lucru cert. Cum te ajută aceasta să înțelegi semnificația pasajului din 2 Corinteni 1:20-22? Ce speranță minunată găsim în el?

Joi, 17 februarie – Legământul cel nou a rezolvat problema inimii

5. Compară făgăduințele noului legământ din Ieremia 31:33 și Ezechiel 36:26,27. Ce legătură există între ele?

Primul document cu valoare de legământ a fost scris de Dumnezeu pe table de piatră și apoi a fost depozitat în chivot, ca o mărturie importantă a legământului cu poporul Său (Exodul 31:18; Deuteronomul 10:1-4). Totuși, documentele care erau scrise pe piatră se puteau deteriora, prin sfărâmarea pietrei, iar sulurile puteau fi tăiate și arse, așa cum a fost și experiența lui Ieremia (Ieremia 36:23).

Dar, în cadrul noului legământ, Dumnezeu va scrie Legea Sa în inima oamenilor. Inima se referă la minte, la sediul memoriei și al înțelegerii (Ieremia 3:15; Deuteronomul 29:4) și, în special, la centrul unde sunt luate deciziile conștiente (Ieremia 3:10; 29:13).

Această făgăduință nu doar garanta accesul tuturor la Lege și la cunoașterea ei, ci, lucrul cel mai important, trebuia să producă și o schimbare a inimii poporului. Problema copiilor lui Israel a fost că păcatele lor erau gravate cu „un priboi de fier, cu un vârf de diamant [...] pe tabla inimii lor” (Ieremia 17:1). Ei aveau o inimă încăpățânată (Ieremia 13:10; 23:17) și, deci, le era imposibil să facă binele (Ieremia 13:23).

Ieremia nu a vorbit despre o schimbare a Legii, deoarece nu Legea era problema israeliților, ci inima lor. Dumnezeu voia ca ascultarea și credincioșia lor să fie un răspuns plin de recunoștință față de ceea ce făcuse pentru ei; astfel, le-a dat Cele Zece Porunci, precedate de o introducere istorică, prin care le amintea de dragostea și de grija Lui pentru ei (Exodul 20:1,2). Dumnezeu voia ca israeliții să asculte de legile Sale ca o recunoaștere a faptului că El dorea ce era mai bun pentru ei, iar eliberarea lor din Egipt a dovedit acest adevăr. Ascultarea israeliților trebuia să constituie o expresie a recunoștinței lor, o manifestare a realității relației lor cu Dumnezeu.

Același lucru este valabil și pentru noi, astăzi. Dragostea și grija lui Isus manifestate prin moartea Lui pe cruce constituie prologul noului legământ (Luca 22:20). Adevărata ascultare vine din inimă, ca o expresie a iubirii (Matei 22:34-40). Această iubire este un semn distinctiv al prezenței Duhului Sfânt în viața credinciosului. Dumnezeu Își revarsă dragostea în viața noastră prin Duhul Său (Romani 5:5), a cărui roadă este tot dragostea (Galateni 5:22).

Cum este ascultarea o expresie clară a dragostei noastre față de Dumnezeu?

Vineri, 18 februarie – Un gând de încheiere

„Dacă inima noastră este înnoită după chipul lui Dumnezeu, dacă iubirea divină este implantată în suflet, atunci oare nu va fi împlinită Legea lui Dumnezeu în viața noastră? Când principiul iubirii este instaurat în inimă, când păcătosul este înnoit după chipul Celui care l-a creat, se împlinește făgăduința noului legământ: «Voi pune Legile Mele în inimile lor, și le voi scrie în mintea lor» (Evrei 10:16). Și dacă Legea este scrisă în inimă, oare nu va modela ea viața? Ascultarea - slujirea și supunerea loială din iubire - constituie adevăratul semn al uceniciei. De aceea, Sfânta Scriptură spune: «Căci dragostea de Dumnezeu stă în păzirea poruncilor.» «Cine zice: 'Îl cunosc', și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos și adevărul nu este în el» (1 Ioan 5:3; 2:4). În loc de a-l elibera pe om de obligația ascultării, credința, și numai credința, care ne face părtași ai harului lui Hristos, este cea care ne face capabili să ascultăm [...]. Cu cât te vei apropia mai mult de Isus, cu atât ți se va părea că ești mai păcătos, deoarece vederea ta spirituală va deveni mai clară, iar imperfecțiunile tale vor fi mai evidente, în contrast distinct și deplin cu natura desăvârșită a lui Isus. Aceasta este dovada faptului că amăgirile lui Satana și-au pierdut puterea și că influența dătătoare de viață a Duhului lui Dumnezeu îți trezește conștiința [...]. În inima care nu-și dă seama de propria păcătoșenie, nu poate fi o iubire profundă pentru Domnul Hristos.” - Ellen G. White, *Calea către Hristos*, pp. 60, 64, 65.

STUDIUL LA RÂND – BIBLIA ȘI CARTEA EVANGHELIZARE

Biblia: Geneza 24-30

1. Ce rugăciune a înălțat robul lui Avraam după ce Rebeca i s-a prezentat?
2. De ce îl iubea Isaac pe Esau?
3. Potrivit Rebecăi, cât timp trebuia să stea Iacov în Haran?

4. Câte zile a durat nunta lui Iacov cu Lea?

Evanghelizare, Secțiunea 17, subcapitolul „Adunări publice în stradă”

5. Care este, adesea, cea mai de succes metodă în câștigarea sufletelor pentru Isus?